

1. Samenvatting

Er is een groot aanbod aan opleidingen in de huidige maatschappij en dit aanbod wordt alsmat groter. Jongeren moeten op het voortgezet onderwijs al een keuze kunnen maken uit dit aanbod. Maar in een tijd waar het maken van keuzes en zelfsturing op de voorgrond staat, kan het maken van deze keuze lastig worden zonder begeleiding. Profiel ASL is een loopbaanadviesbureau dat hulp en begeleiding kan bieden bij deze studie- en loopbaanvragen. Dit doet Profiel ASL door onder andere de workshop Xplore Your Future aan te bieden aan leerlingen in de bovenbouw van het voortgezet onderwijs.

Profiel ASL heeft bij het geven van groepsgewijze activiteiten echter gemerkt dat leerlingen tijdens de workshops niet actief genoeg betrokken zijn bij hun studiekeuzeproces. De opdrachtgever wil weten of en in hoeverre het leerrendement van leerlingen in de workshop Xplore Your Future bevorderd kan worden. Het leerrendement wat volgens Profiel ASL behaald dient te worden in de workshop is dat scholieren beter gaan nadenken over hun studiekeuze en zo een stap verder komen in het proces tot het maken van een studiekeuze. Op basis van deze vraagstelling is er een **adviesvraag** opgesteld: **'Welke factoren dragen bij een groepsgewijze activiteit op het gebied van Loopbaan Oriëntatie- en Begeleiding bij aan het bevorderen van het leerrendement?'**

Als eerste is er een literatuuronderzoek gedaan waarin de onderzoeksvraag: 'Welke factoren op het gebied van loopbaanbegeleiding dragen bij aan het bevorderen van het leerrendement bij de doelgroep?', centraal staat. Om deze vraag te beantwoorden zijn er een aantal deelvragen opgesteld: "Hoe verloopt het studiekeuzeproces in het voortgezet onderwijs?", "Welke factoren zorgen bij jongeren zelf voor het verhogen van het leerrendement?" en "Welke factoren zorgen in de omgeving voor het verhogen van het leerrendement?". Deze vragen zijn beantwoord aan de hand van een uitgebreide analyse waarin wetenschappelijke boeken en artikelen gebruikt zijn. Op basis hiervan zijn er een aantal conclusies naar voren gekomen. Hieruit blijkt dat de informatiebehoefte, structuur, reflecterende vaardigheden, autonomie & competentie, samenwerken, begeleiding, persoonlijke ervaringen, communicatie, ouderbetrokkenheid en zelfsturing belangrijke factoren zijn die het leerrendement van leerlingen bevorderen. De literatuur is echter voor een groot deel gebaseerd op het bevorderen van het leerrendement in een school gerelateerde omgeving en niet specifiek gebaseerd op een workshop. De factoren van het literatuuronderzoek zijn meegenomen naar het veldonderzoek.

De doelgroep die onderzocht is, zijn HAVO- en VWO bovenbouw scholieren in het voortgezet onderwijs die aan de workshop Xplore Your Future hebben deelgenomen. De **onderzoeksvraag** voor het veldonderzoek luidde: **'Wat zijn de ervaringen van HAVO en VWO- bovenbouw scholieren met de groepsgewijze activiteit Xplore Your Future hoe helpt deze workshop hen verder in het studiekeuzeproces?'** De gegevens in dit veldonderzoek zijn op een kwalitatieve manier verzameld, namelijk door middel van interviews. De populatie bestaat uit 6 jongens en 6 meisjes uit 4 HAVO en 4 VWO. Uit de conclusie is gebleken dat er externe factoren naar voren zijn gekomen die de interne factoren van leerlingen versterken of verzwakken.

De externe factoren op begeleiders niveau zijn het nemen van initiatief, het geven van stimulatie en het hebben van een uitnodigende houding. De externe factoren op workshop niveau betreffen: afwisseling, structuur, het geven van informatie, gevoel van vertrouwen, het geven van dialogen en een vervolg. Als laatste zijn er factoren op het niveau van ouders gevonden, zoals de betrokkenheid en steun. Deze externe factoren zorgen ervoor dat de interne factoren, zoals twijfel in keuze, het hier-en-nu-denken en de blinde vlek verminderd worden, terwijl het reflecteren, de concentratieboog, het ervaren nut en de intrinsieke motivatie bevorderd worden. De versterking en/of verzwakking van deze interne factoren zorgen uiteindelijk ervoor dat het leerrendement van de leerlingen wordt verhoogd.

Op basis van deze conclusie zijn er een aantal adviezen naar voren gekomen die Profiel ASL kan implementeren om het leerrendement te bevorderen. Het eerste advies betreft de kleine groepen, waarbij een groep van 12-16 leerlingen effectief is voor het bevorderen van een veilige sfeer. Het tweede advies betreft de structuur in de workshop, waarbij het belangrijk is dat er veel structuur geboden wordt, zoals het hebben van een doel, een duidelijke planning en een tijdsafbakening per activiteit. Het derde advies betreft de samenwerking in de workshop, waarbij leerlingen het fijn vinden om met klasgenootjes activiteiten samen te doen, bijvoorbeeld tijdens de kwaliteiten/eigenschappen activiteit. Het advies over de dialoog wordt gezien als belangrijkste aanbeveling voor Profiel ASL. Hierin is met name de vaardigheden van de begeleider (over welke vaardigheden moet een begeleider beschikken) en het moment waarop de dialoog plaats kan vinden belangrijk. Bij het laatste advies, de ouderbetrokkenheid, is het belangrijk dat Profiel ASL ouders bewust maakt van de rol die zij in het studiekeuzeproces van hun kind kunnen hebben. Dit kan gerealiseerd worden door bijvoorbeeld een ouderavond.